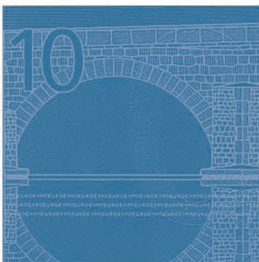
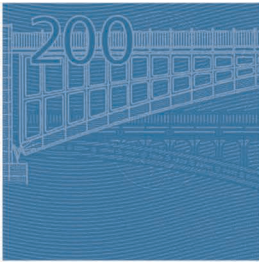

EUROPESE CENTRALE BANK

EUROSYSTEEM

KWARTAALVERSLAG SSM

Voortgang bij de operationele uitvoering van de Verordening inzake het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme

2014 / 3

© Europese Centrale Bank, 2014

Adres: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Duitsland
Postadres: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Duitsland
Telefoon: +49 69 1344 0
Internet: <http://www.ecb.europa.eu>

Alle rechten voorbehouden. Reproductie voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan op voorwaarde dat de bron wordt vermeld.

ISBN: 978-92-899-1222-8 (online)
ISSN: 2315-3741 (online)
EU-catalogusnr.: QB-BM-14-003-NL-N (online)

HOOFDPUNTEN

Dit is het derde kwartaalverslag over de voortgang bij de tenuitvoerlegging van de Verordening inzake het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme (de GTM-Verordening of SSM-Verordening) dat aan het Europees Parlement, de EU-Raad en de Europese Commissie wordt uitgebracht. Dit door de GTM-Verordening voorgeschreven verslag bestrijkt de drie maanden **van 4 mei tot en met 3 augustus 2014**¹.

De hoofdpunten van dit kwartaalverslag zijn:

- **De ECB neemt over drie maanden, op 4 november 2014, de door de GTM-Verordening opgedragen taken op zich.** Zoals in dit verslag wordt beschreven, is er tot nu toe aanzienlijke voortgang geboekt bij de inspanningen om de ECB op de uitvoering van deze taken voor te bereiden. Toch zal er in de komende drie maanden nog voor diverse uitdagingen een oplossing gevonden moeten worden.
- **De governance van het gemeenschappelijk toezicht is volledig operationeel.** Tijdens de verslagperiode hebben de Raad van Toezicht en diens Stuurcomité vijfmaal vergaderd. De Raad van Toezicht heeft inmiddels volledige conceptbesluiten opgesteld, die conform de geenbezwaarprocedure uit hoofde van de GTM-Verordening zijn aangenomen. Met name het opstellen en aannemen van meer dan honderd besluiten ter bepaling van het belang van onder toezicht staande instellingen verliep voorspoedig. Na een selectieprocedure die is begonnen met een op 1 mei uitgegane oproep aan belangstellenden om zich aan te melden, zal de Raad van Bestuur begin augustus vijf leden en twee plaatsvervangende leden benoemen in de Administratieve Raad voor Toetsing. De ECB-Verordening betreffende de oprichting van het Bemiddelingspanel is in juni officieel vastgesteld en door de lidstaten zijn stappen gezet bij de benoeming van de panelleden.
- **Het proces waarbij wordt bepaald welke kredietinstellingen in het eurogebied als “belangrijk” moeten worden aangemerkt en daarom onderworpen zijn aan direct toezicht door de ECB, is door de Raad van Toezicht vrijwel afgerond.** Daarbij is nauw samengewerkt met de nationale bevoegde autoriteiten (NBA's), overeenkomstig de in de GTM-Verordening en de GTM-Kaderverordening vastgelegde criteria. Ongeveer honderdtwintig kredietinstellingen of -groepen zijn als belangrijk aangemerkt en bij de meeste daarvan wordt momenteel al gewerkt aan de alomvattende beoordeling. Deze instellingen en groepen zijn in kennis gesteld van een conceptbesluit over hun significantie, waarop zij commentaar konden leveren volgens de in de GTM-Verordening en de GTM-Kaderverordening vastgelegde procedures. Een klein aantal instellingen dat aan de significantiecriteria voldeed, werd desalniettemin als minder

¹ Het eerste kwartaalverslag is verschenen op 4 februari 2014, drie maanden na het van kracht worden van de GTM-Verordening op 4 november 2013, het tweede op 6 mei 2014.

belangrijk aangemerkt, omdat de Raad van Toezicht van mening was dat “bijzondere omstandigheden”² deze indeling rechtvaardigden. De kredietinstellingen worden momenteel op de hoogte gesteld van de definitieve besluiten, en de definitieve lijsten met belangrijke en minder belangrijke banken worden uiterlijk 3 september 2014 op de website van de ECB gepubliceerd. Het gehele proces, van de beoordeling van de kredietinstellingen en het opstellen en aannemen van de besluiten tot de kennisgeving daarvan in alle relevante officiële talen aan meer dan hondertwintig instellingen en groepen, bracht aanzienlijke analytische, juridische en logistieke uitdagingen met zich mee en de SSM-structuren binnen de ECB hebben daarbij nauw samengewerkt met de NBA’s. Het proces vormde de eerste grote praktijktest voor de ECB, de Raad van Toezicht en de SSM-structuren.

- **Bij het opzetten van de Joint Supervisory Teams (JST’s) zijn bepaalde mijlpalen bereikt. De JST’s vormen de belangrijkste operationele structuur voor de toezichtspraktijk van het SSM.** Voor elke als belangrijk aangemerkte instelling of groep wordt een eigen JST opgezet: er komen er dus honderdzeventien.³ Voor bijna al die honderdzeventien JST’s is inmiddels een coördinator aangetrokken die uiterlijk eind deze zomer bij de ECB in dienst zal zijn getreden. Zoals voorzien in de planning voor het SSM zal het beoogde aantal ECB-medewerkers dat voor het functioneren van de JST’s nodig is (zo’n tweehonderd) tegen september zijn bereikt. Voor het opzetten van operationele JST’s is niet alleen een goede personele planning nodig, maar ook infrastructuur, training en effectieve organisatorische regelingen voor medewerkers van de ECB en de NBA’s die in de JST’s zitting hebben. Daartoe hebben de ECB en de NBA’s een flink aantal vergaderingen met hooggeplaatste vertegenwoordigers en met medewerkers gehouden. De voorbereidingen voor de JST’s waren in deze periode bovendien gericht op: i) de overdracht van toezichtstaken aan het SSM, ii) de follow-up van de uitkomsten van de alomvattende beoordeling en iii) de eventuele toezichtsmaatregelen naar aanleiding van de bekendmaking van de uitkomsten (die vóór 4 november moet plaatsvinden).
- **Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt bij de uitvoering van de alomvattende beoordeling.** De werkblokken van de asset quality review (AQR) vormen, samen met de stresstest, de twee onderdelen van de alomvattende beoordeling. De belangrijkste werkblokken worden in augustus afgerond. De ECB heeft een reeks overlegbijeenkomsten en evenementen georganiseerd voor de instellingen en groepen die onder de alomvattende beoordeling vallen, alsmede voor nationale projectmanagementteams en derden, zoals accountants/auditors. De ECB legt op dit moment de laatste hand aan de methodologie voor de samenvoeging van de AQR en de

² Zoals omschreven in artikel 70 van de GTM-Kaderverordening.

³ Dat het aantal van honderdzeventien JST’s niet precies overeenkomt met de ongeveer honderdtwintig als belangrijk aangemerkte instellingen, komt doordat enkele als belangrijk aangemerkte instellingen tot dezelfde groep behoren (zo worden enkele instellingen als belangrijk aangemerkt omdat ze de op twee na grootste van een lidstaat zijn).

stresstest. Deze wordt in de eerste helft van augustus gepubliceerd. Op 17 juli 2014 heeft de ECB de sjablonen voor de bekendmaking van de resultaten van de alomvattende beoordeling voor de afzonderlijke banken gepubliceerd, alsmede aanvullende informatie over methodologische kwesties.

- **Aan de Toezichtshandleiding en de openbare Handleiding voor de toezichtspraktijk van het SSM wordt de laatste hand gelegd.** De Toezichtshandleiding is een intern document voor SSM-medewerkers waarin de processen en de methodologie voor het toezicht op kredietinstellingen alsmede de procedures voor samenwerking binnen het SSM en met autoriteiten buiten het SSM worden beschreven. De Toezichtshandleiding is verder uitgewerkt, en dan met name de methodologie voor de SREP (*Supervisory Review and Evaluation Process*, de procedure van prudentiële toetsing en evaluatie). Gezien het feit dat de handleiding een dynamisch document is dat regelmatig geactualiseerd zal blijven worden, wordt zij hoofdstuksgewijs door de Raad van Toezicht goedgekeurd. Uiterlijk 3 november komt de ECB met de openbare Handleiding voor de toezichtspraktijk van het SSM. Daarin worden de kenmerken, taken en procedures van het SSM toegelicht. Deze handleiding vormt een aanvulling op de GTM-Verordening en de GTM-Kaderverordening en wordt in alle officiële talen van het eurogebied gepubliceerd.
- **Over de ontwerp-Verordening van de ECB betreffende een vergoeding voor toezicht is een openbare raadpleging gehouden.** De overeenkomstig de GTM-Verordening georganiseerde openbare raadpleging over de regelingen voor de inning van vergoedingen die (bijkantoren van) kredietinstellingen voor het toezicht verschuldigd zijn, inclusief specificatie van de kostenopbouw, is op 27 mei 2014 van start gegaan. Eventueel commentaar diende uiterlijk 11 juli te zijn ingediend. Op die datum had de ECB van 31 respondenten commentaar ontvangen, dat momenteel wordt doorgenomen.
- **De werving van personeel voor het SSM verloopt voorspoedig.** De top-down opgezette werving van managers en professionals voor de toezichtsfunctie van de ECB nadert haar einde. Uit het grote aantal sollicitaties (meer dan 15.700 op de tot nu toe aangeboden vacatures) blijkt dat er veel belangstelling bestaat voor de functies bij het SSM. Het is belangrijk het huidige hoge tempo te handhaven en daarbij uitdrukkelijk vast te houden aan het voornemen geen concessies aan de kwaliteit te doen.
- Ook op allerlei andere gebieden is er al veel **voorbereidend werk** verzet, zoals bij de IT-infrastructuur, HR, de huisvesting, de in- en externe communicatie, de logistieke organisatie en de juridische en statistische diensten.

1 INLEIDING

De GTM-Verordening⁴ schrijft voor dat de Europese Centrale Bank (ECB) vanaf 3 november 2013 elk kwartaal verslag uitbrengt aan het Europees Parlement, de EU-Raad en de Europese Commissie over de voortgang die is geboekt bij de operationele uitvoering van de GTM-Verordening.

Volgens de afspraken over verantwoording die met het Europees Parlement⁵ en de EU-Raad⁶, zijn gemaakt, dienen in dit verslag onder andere de volgende punten te worden behandeld:

- de interne voorbereiding, organisatie en planning van de werkzaamheden;
- concrete afspraken die zijn gemaakt om aan de eis tot scheiding van de monetairbeleid- en toezichtstaken te voldoen;
- de samenwerking met andere bevoegde autoriteiten, nationaal of van de EU;
- eventuele hindernissen waartegen de ECB bij de voorbereiding van haar toezichtstaken is aangelopen;
- eventuele gebeurtenissen die reden tot zorg geven of veranderingen in de Gedragscode.

Het eerste kwartaalverslag van het SSM, dat op 4 februari 2014 werd gepubliceerd, behandelde niet alleen de periode van 3 november 2013 tot en met 3 februari 2014, maar ook het voorbereidende werk dat sinds de Eurotop van 29 juni 2012 was verricht. Het tweede kwartaalverslag had betrekking op de periode van 4 februari tot en met 3 mei 2014. Dit derde verslag bestrijkt de periode van 4 mei tot en met 3 augustus 2014. Het is opgesteld door medewerkers van de ECB en goedgekeurd door de Raad van Toezicht, onder raadpleging van de Raad van Bestuur van de ECB.

Het vierde en laatste kwartaalverslag verschijnt begin november 2014.

⁴ Verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen (PB L 287 van 29.10.2013, blz. 63).

⁵ Interinstitutioneel Akkoord tussen het Europees Parlement en de Europese Centrale Bank over de praktische regelingen in verband met de uitoefening van democratische verantwoordingsplicht en toezicht op de uitoefening van de taken die in het kader van het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme aan de Europese Centrale Bank zijn opgedragen (PB L 320 van 30.11.2013, blz. 1).

⁶ Memorandum van Overeenstemming tussen de Raad van de Europese Unie en de Europese Centrale Bank over de procedurele samenwerking met betrekking tot het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme, dat op 12 december 2013 in werking is getreden.

2 DE OPZET VAN DE GOVERNANCE-STRUCTUREN VAN HET SSM

2.1 DE RAAD VAN TOEZICHT EN HET STUURCOMITÉ

De Raad van Toezicht en diens Stuurcomité hebben in de verslagperiode vijf maal officieel vergaderd. In het kader van de bezoeken van de Voorzitter en Vicevoorzitter aan de lidstaten hebben de leden van de Raad van Toezicht daarnaast nog vaak informeel van gedachten gewisseld. Daarbij valt met name te denken aan de ontmoetingen van de Voorzitter met de Raden van Bestuur en medewerkers van veertien toezichthouders uit het eurogebied. Deze bezoeken zijn afgelegd naar aanleiding van de in november 2013 voor het Europees Parlement gedane belofte om de toezichthoudende autoriteiten van alle deelnemende lidstaten eind 2014 te hebben bezocht.

Conform het Reglement van Orde van de Raad van Toezicht zijn vertegenwoordigers van de Europese Commissie en de Europese Bankautoriteit (EBA) uitgenodigd om enkele vergaderingen van de Raad van Toezicht bij te wonen teneinde op een aantal punten tot een optimale wisselwerking met de Gemeenschappelijke Markt te komen. (NB: de Voorzitter is tevens de vertegenwoordiger van de ECB in de Raad van Toezichthouders van de EBA.)

De Raad van Toezicht heeft inmiddels volledige conceptbesluiten opgesteld, die conform de geenbezwaarprocedure uit hoofde van de GTM-Verordening door de Raad van Bestuur van de ECB zijn aangenomen. Met name het opstellen en aannemen van meer dan honderd besluiten ter bepaling van de significantie van onder toezicht staande instellingen verliep voorspoedig (zie paragraaf 3).

2.2 DE ADMINISTRATIEVE RAAD VOOR TOETSING

Op grond van de GTM-Verordening dient de ECB een Administratieve Raad voor Toetsing in te stellen die intern de besluiten toetst die de ECB neemt bij de uitoefening van de haar krachtens de GTM-Verordening verleende bevoegdheden. Bij deze toetsingen wordt beoordeeld of deze besluiten procedureel en inhoudelijk voldoen aan het bepaalde in de GTM-Verordening. De Administratieve Raad voor Toetsing dient te bestaan uit vijf leden (personen met een uitstekende reputatie) en twee plaatsvervangende leden die voldoen aan de criteria die de GTM-Kaderverordening aan hen stelt.

Op 1 mei 2014 heeft de ECB in het Publicatieblad van de EU een oproep aan belangstellenden geplaatst om zich aan te melden. Omdat er te weinig aanmeldingen waren, moest de oorspronkelijke deadline van 22 mei worden verlengd tot 2 juni 2014. In de oproep waren geschiktheids- en selectiecriteria opgenomen op grond waarvan de kandidaten werden

beoordeeld. Daarbij werd rekening gehouden met geslacht en geografische spreiding. De selectiecommissie heeft vijf leden en twee plaatsvervangende leden aan de ECB-Directie voorgedragen. Na de Raad van Toezicht over de kandidaten te hebben geraadpleegd, heeft de Directie alle voordrachten aan Raad van Bestuur voorgelegd. Gezien de kennisgevingstermijn van één maand voorafgaand aan de vergadering van de Raad van Bestuur waarop een benoeming zal plaatsvinden,⁷ staat het besluit over de benoeming van de (plaatsvervangende) leden van de Administratieve Raad voor Toetsing momenteel gepland voor begin augustus 2014.

2.3 HET BEMIDDELINGSPANEL

De GTM-Verordening voorziet in de instelling van nog een intern orgaan, het Bemiddelingspanel, dat moet helpen de scheiding tussen het monetair beleid en het toezicht te waarborgen. Het doel van het panel is om zich, op verzoek van een NBA, uit te spreken over verschillen van inzicht omtrent een bezwaar van de Raad van Bestuur tegen een door de Raad van Toezicht voorbereid Ontwerpbesluit. Het Bemiddelingspanel dient uit één lid van elke deelnemende lidstaat te bestaan. De panelliden worden gekozen uit de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht.

Op 2 juni 2014 heeft de Raad van Bestuur officieel zijn goedkeuring gehecht aan een ECB-Verordening betreffende de oprichting van het Bemiddelingspanel en zijn werkwijze, die op 20 juni 2014 in werking is getreden. De Vicevoorzitter van de Raad van Toezicht, die geen lid van het Bemiddelingspanel is, treedt op als panelvoorzitter.

Om de oprichting van het Bemiddelingspanel te kunnen voortzetten, en rekening houdend met de in voornoemde ECB-Verordening opgenomen eis dat de Voorzitter “het bereiken van een evenwicht tussen de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht dient te faciliteren”, onderneemt de Voorzitter van het panel momenteel maatregelen om de lidstaten te helpen bij de benoeming van hun panellid.

3 BESLUITEN OVER DE LIJST MET BELANGRIJKE INSTELLINGEN

In de GTM-Kaderverordening wordt gesteld dat de ECB dient te bepalen welke kredietinstellingen in het eurogebied als belangrijk worden aangemerkt. Op 4 september 2014 moeten alle kredietinstellingen over hun status geïnformeerd zijn, nadat ze de gelegenheid

⁷ Besluit ECB/2014/16 van 14 April 2014 betreffende de oprichting van een administratieve raad voor toetsing en zijn werkwijze (PB L 175 van 14.6.2014, blz. 47).

hebben gehad hun recht gehoord te worden, uit te oefenen. Bovendien dient de ECB een lijst met belangrijke en een lijst met minder belangrijke instellingen op haar website te publiceren.

Om dit proces tot een goed einde te kunnen brengen, is de Raad van Toezicht in maart van dit jaar begonnen de significantie van de instellingen te beoordelen door in nauwe samenwerking met de betrokken NBA's de noodzakelijke informatie te verzamelen en te analyseren. Op grond van deze analyse heeft de Raad van Toezicht de lijst met belangrijke kredietinstellingen in mei vastgesteld en de betrokken instellingen kennisgevingen gestuurd, met het verzoek de ECB van commentaar te voorzien; ook heeft de ECB een voorlopige lijst op haar website geplaatst.

Na bestudering en beoordeling van de opmerkingen van de als belangrijk aangemerkte instellingen zal de Raad van Toezicht de volledige lijst met belangrijke kredietinstellingen vaststellen. Het gehele proces, van de beoordeling van de kredietinstellingen en het opstellen en aannemen van de besluiten tot de kennisgeving daarvan in alle relevante officiële talen aan meer dan honderdtwintig instellingen en groepen, bracht aanzienlijke analytische, juridische en logistieke uitdagingen met zich mee, waarbij de SSM-structuren binnen de ECB nauw hebben samengewerkt met de NBA's. De ECB zal de definitieve lijsten met belangrijke en minder belangrijke onder toezicht staande instellingen vóór 4 september 2014 op haar website publiceren. Overeenkomstig het bepaalde in de GTM-Kaderverordening dient de ECB de status – belangrijk of minder belangrijk – van een onder toezicht staande entiteit ten minste eenmaal per jaar te toetsen.

In nauwe samenwerking met de NBA's heeft de ECB de significantie van onder toezicht staande entiteiten getoetst op grond van de in de GTM-Verordening en de GTM-Kaderverordening vastgelegde criteria, namelijk:

- a omvang (het totaal van de activa van de entiteit bedraagt meer dan EUR 30 miljard);
- b belang voor de economie van de EU of een deelnemende lidstaat (met name dat het totaal van de activa van een entiteit meer dan EUR 5 miljard en 20% of meer van het bbp van een lidstaat bedraagt);
- c belang met betrekking tot grensoverschrijdende activiteiten (met name indien het aandeel grensoverschrijdende activa of passiva van de entiteit meer dan 20% vormt van haar totale activa respectievelijk passiva);
- d een verzoek tot, of de ontvangst van, rechtstreekse openbare financiële bijstand van het Europees Stabilisatiemechanisme (ESM);
- e het feit dat de entiteit een van de drie belangrijkste kredietinstellingen in een deelnemende lidstaat is.

Op grond van deze toetsing kunnen momenteel honderdtwintig kredietinstellingen of -groepen als belangrijk worden aangemerkt. De op deze instellingen toegepaste significantiecriteria zijn hieronder opgenomen.

Significantiecriteria	Aantal kredietinstellingen/-groepen
Omvang	97
Belang voor de economie	13
Grensoverschrijdende activiteiten	3
Een van de drie belangrijkste kredietinstellingen in een deelnemende lidstaat	7

Bij al deze instellingen wordt inmiddels de alomvattende beoordeling uitgevoerd, met vier uitzonderingen. Drie daarvan worden als belangrijk aangemerkt op grond van het grensoverschrijdendeactiviteiten-criterium en daarmee was bij het bepalen van de reikwijdte van de alomvattende beoordeling geen rekening gehouden. Bij deze vrij kleine kredietinstellingen wordt de alomvattende beoordeling na 4 november 2014 gehouden. De vierde uitzondering is een bijkantoor van een niet onder het SSM vallende bankengroep en valt daarom buiten de toetsing.

Daar staat tegenover dat in totaal elf instellingen die in het kader van de alomvattende beoordeling getoetst zijn, als minder belangrijk zijn aangemerkt, vooral op grond van geactualiseerde informatie over hun omvang (mede gezien het feit dat bij de alomvattende beoordeling voor de zekerheid een bandbreedte van 10% onder de officiële omvangsdrempel wordt aangehouden, zodat alle mogelijk belangrijke instellingen worden meegenomen).

Bij het bepalen van de significantie kunnen zich bijzondere omstandigheden voordoen die de indeling van een onder toezicht staande entiteit als minder belangrijk rechtvaardigen, zelfs al voldoet deze instelling officieel aan de criteria voor een belangrijke instelling. In de GTM-Kaderverordening wordt bepaald dat er “specifieke en feitelijke omstandigheden zijn waardoor de indeling als belangrijk niet passend is in het licht van de doeleinden en beginselen van de GTM-Verordening en meer in het bijzonder om de vereiste consistente toepassing van hoge toezichtstandaarden te garanderen”. Samen met de NBA’s heeft de ECB in drie gevallen instellingen als minder belangrijk aangemerkt hoewel zij aan de officiële criteria voldoen. In twee daarvan berustte de beslissing op de noodzaak het geïntegreerde toezicht dat momenteel door de NBA’s wordt uitgeoefend, te handhaven. Het derde geval betrof een instelling die weliswaar tot de drie belangrijkste banken van een lidstaat behoort, maar te klein is voor direct toezicht door de ECB.

De alomvattende beoordeling wordt bij alle banken die aan de criteria voldoen afgerond, ongeacht de momenteel voorgestelde indeling.

4 DE OPZET VAN DE TOEZICHTSFUNCTIE BIJ DE ECB

4.1 HET PERSONEEL

De werving van managers en professionals voor de toezichtsfunctie van de ECB verloopt voorspoedig. Op de tot nu toe aangeboden vacatures zijn meer dan 15.700 sollicitaties binnengekomen, waaruit blijkt dat er veel belangstelling bestaat voor functies bij het SSM, zowel bij NBA-medewerkers als vanuit de particuliere sector.

Medio juli waren er in totaal honderdachttien managers en adviseurs geworven. Voor de taakgebieden die verantwoordelijk worden voor de belangrijke banken waren er ongeveer tweehonderdtachtig professionals geselecteerd, zij zullen naar verwachting in de tweede helft van 2014 hun taken opnemen. Een grote mijlpaal in de personele bezetting van het SSM wordt daarmee bereikt en ook de tijdige oprichting van de JST's wordt erdoor vergemakkelijkt. Verder zijn er voor de vervulling van de resterende vacatures speciale wervingscampagnes gestart. Deze campagnes voor de werving van zo'n tweehonderdzestig professionals voor functies in verband met minder belangrijke banken en bij gemeenschappelijke en specialistische functies zijn naar verwachting eind 2014 grotendeels afgerond. Bij het voorbereidende werk op deze gebieden krijgt de ECB bovendien ondersteuning van door de NBA's gedetacheerde vakdeskundigen. Veel van deze collega's zullen naar verwachting solliciteren op de vaste en tijdelijke functies die in deze campagne worden aangeboden en, gezien hun ervaring, waarschijnlijk met succes. Dit waarborgt de continuïteit. De uitkomsten van de wervingscampagnes tot nu toe staven deze verwachting. Al met al waren er begin juli voor de vijf taakgebieden van het SSM meer dan 550 collega's aangeworven (op vast, tijdelijk of kort contract).

Hoewel de werving voorspoedig verloopt, is het belangrijk de vaart erin te houden, vooral bij de verwerking van de sollicitaties en het afronden van de selectieprocedures. Om de kwaliteitsrisico's van de snelle werving te verminderen, werkt de ECB inmiddels met enkele voorselectie-instrumenten, zoals online toetsing, schriftelijke toetsen op afstand en technische voorselectiegesprekken. Deze kunnen flexibel worden ingezet, afhankelijk van het aantal sollicitanten.

Een ander mogelijk risico zijn langer dan verwachte opzeggingstermijnen, wat zou betekenen dat teams niet zo snel voltallig zijn als was voorzien (vooral doordat enkele personeel leverende

instellingen inmiddels midden in de alomtvattende beoordeling zitten). Daar komt bij dat voor sommige functies opnieuw geadverteerd is, omdat het moeilijk bleek direct kandidaten met een passend profiel te vinden. Omdat het daarbij om een vrij klein aantal functies gaat, zouden de vacatureadvertenties in de tweede ronde precies op de functies kunnen worden afgestemd om zo de kans op een geschikte kandidaat te vergroten. In ieder geval bestaat er duidelijke overeenstemming om geen concessies aan de kwaliteit te doen.

4.2 DE JOINT SUPERVISORY TEAMS

Het operationele toezicht op belangrijke banken wordt de verantwoordelijkheid van de JST's (*Joint Supervisory Teams*). Elk JST staat onder leiding van een coördinator die werkt voor de ECB en bestaat uit een aantal toezichthouders afkomstig van de ECB en de NBA's van deelnemende lidstaten.

De ECB maakt goede vorderingen met de personele bezetting van de JST's en met de voorbereidende werkzaamheden. De werving van het middenkader voor de Directoraten-Generaal Micro-Prudentieel Toezicht I en II (DG MS I en II) is voltooid en bijna alle coördinatoren van de honderdzeventien JST's⁸ (dertig bij DG MS I en 87 bij DG MS II; bij kleinere belangrijke instellingen coördineert een coördinator soms meer dan één JST) zullen aan het einde van de zomer zijn geselecteerd en bij de ECB in dienst zijn getreden. Voor de resterende vacatures wordt een gerichte wervingscampagne gestart.

Uit de afdelings- en sectiehoofden van DG MS I zijn begin juni de JST-coördinatoren benoemd; de JST-coördinatoren voor DG MS II zijn pas kort geleden aangesteld, aangezien de wervingscampagne voor adviseurs (die een belangrijke bron van JST-coördinatoren voor DG MS II vormen) pas in de afgelopen weken is afgerond. De te benoemen JST-coördinatoren werken niet allemaal al bij de ECB, met name degenen die tijdens de laatste campagne zijn aangeworven nog niet, maar de meesten zullen, zoals gepland, in september in functie zijn getreden.

De meeste nationale subcoördinatoren van de JST's zijn in juni door de NBA's benoemd. In afwachting van de definitieve aanpassing van de organisatie aan het SSM zijn sommige van deze benoemingen echter tijdelijk. De NBA's hebben het aantal aan de JST's toegewezen medewerkers herzien en komen eind augustus met specifieke namen.

⁸ Het aantal van honderdzeventien JST's komt niet precies overeen met de ongeveer honderdtwintig belangrijke entiteiten, omdat sommige belangrijke entiteiten deel uitmaken van dezelfde groep. Zo worden sommige entiteiten als belangrijk aangemerkt omdat zij de op twee na grootste instelling van een lidstaat zijn.

De werving van hoofdtoezichthouders, toezichthouders en analisten (283 functies) verloopt volgens plan. Er zijn benoemingen gedaan, zodat het aantal medewerkers dat nodig is om de JST's in september operationeel te hebben (ongeveer tweehonderd) dan bereikt zal zijn.

Daarna hebben DG MS I en II een aantal werkstromen in het leven geroepen die moeten bepalen welke taken, processen en infrastructuur nodig zijn om de JST's in november 2014 volledig operationeel te krijgen.

Om de overdracht van toezichtstaken naar het SSM te bevorderen zijn er de afgelopen maanden een aantal bijeenkomsten met betrokkenen gehouden.

Niet alleen heeft de Voorzitter de directie en medewerkers van enkele NBA's bezocht, er heeft ook topperleg plaatsgevonden met de NBA's van dertien deelnemende lidstaten. Daarbij waren hoofden en senior managers van NBA's en (plaatsvervangend) directeuren-generaal van de ECB aanwezig en werden besproken: de algehele structuur en doelen van het SSM, de organisatie en aanpak van het toezicht van elk van de NBA's en tot slot de plannen van de NBA's om hun toezichtskader aan het SSM aan te passen. Verder topperleg met de overige NBA's wordt binnenkort gehouden.

Er heeft al een groot aantal kick-offmeetings met de nationale NBA's van belangrijke instellingen plaatsgevonden en die met de NBA's van de overige belangrijke instellingen zijn (of worden binnenkort) gepland, in lijn met de komst van de JST-coördinatoren. Deze bijeenkomsten zijn onder andere bedoeld om medewerkers van de ECB en de NBA met elkaar te laten kennismaken en afspraken te maken over een werkplan en de modaliteiten voor informatie-uitwisseling.

De kick-offmeetings dienen verder om aanvullingen te verkrijgen op de van NBA's ontvangen informatie over de toezichtsgeschiedenis en het risicoprofiel van geautoriseerde kredietinstellingen in hun respectieve lidstaten, overeenkomstig de GTM-Verordening. Deze informatie is samengevoegd in de toezichtsdossiers en de afgelopen maanden door DG MS I en II geanalyseerd. Bij de kick-offmeetings hebben de medewerkers van de ECB en de NBA's de door de NBA's verstrekte informatie uit de dossiers besproken en werd de ECB bijgepraat over recente gebeurtenissen en ontwikkelingen. Bijeenkomsten om kennis te maken met het senior management van de respectieve banken maakten deel uit van zowel het topperleg als de JST-kick-offmeetings. Gedurende de overgangsfase komen alle JST's bijeen met het senior management van hun bank, onder andere om de toekomstige toezichtsstructuur, de verantwoordelijkheden en de contactpersonen voor besluitvormingsprocessen te presenteren.

Sinds juni is de ECB als waarnemer aanwezig geweest bij meer dan tien vergaderingen van colleges van toezichthouders en crisismanagementgroepen. De aanwezigheid bij de

vergaderingen wordt gebruikt om de tijdlijn voor de gezamenlijke besluiten over kapitaal en liquiditeit te presenteren en de NBA's in staat te stellen de voorbereidende werkzaamheden voor deze besluiten tijdig te coördineren.

DG MS I en II bereiden de JST's eveneens voor op de implementatie van de uitkomsten van de alomvattende beoordeling en eventuele daaruit voortvloeiende toezichtsmaatregelen (zie paragraaf 8).

Om de JST's ruim voor november 2014 volledig operationeel te krijgen, moeten er voor een aantal uitdagingen nog oplossingen worden gevonden. Buiten de personele risico's van het SSM in het algemeen (collega's die met vertraging in hun functie bij de ECB beginnen, bepaalde lacunes op specialistische kennisgebieden die nog gevuld moeten worden, enz.), staan de JST's de komende maanden ook voor enkele andere belangrijke taken, waaronder:

- de contacten met de NBA's en de banken versterken;
- de kennis verwerven om de uitkomsten van de alomvattende beoordeling te kunnen beoordelen;
- zich erop voorbereiden de leiding van de colleges van toezicht over te nemen;
- de infrastructuur voor het managen van de reguliere taken van de JST's opzetten (in nauwe samenwerking met DG MS IV, dat verantwoordelijk is voor de gemeenschappelijke en specialistische diensten).

4.3 SCHEIDING VAN FUNCTIEGEBIEDEN

In de GTM-Verordening worden aspecten van het scheidingsprincipe omschreven, zoals:

- i scheiding van doelstellingen;
- ii scheiding van taken;
- iii organisatorische scheiding;
- iv procedurele scheiding op het niveau van de Raad van Bestuur.

De GTM-Verordening schrijft voor dat de ECB de noodzakelijke interne voorschriften vaststelt en openbaar maakt om de scheiding tussen de toezichtsfunctie enerzijds en de monetairbeleidsfunctie en de andere ECB-taken anderzijds, te waarborgen, waaronder voorschriften voor beroepsgeheim en informatie-uitwisseling.

In aanvulling op de maatregelen tot organisatorische en procedurele scheiding die al zijn genomen om het bepaalde in de GTM-Verordening ten uitvoer te leggen, wordt er tevens

gewerkt aan de informatie-uitwisseling tussen de toezichts- en de monetairbeleidsfunctie. Er worden momenteel passende structuren voor (de beheersing van) de informatie-uitwisseling opgezet. Deze werkzaamheden zullen naar verwachting resulteren in een ontwerp voor een rechtshandeling waarin de informatie-uitwisseling tussen de twee beleidsterreinen precies wordt omschreven. Deze regels zullen strikt en volledig voldoen aan de relevante wet- en regelgeving⁹ en de in het Statuut van het ESCB vastgelegde algemene verplichtingen omtrent het beroepsgeheim.

4.4 DE GEDRAGSCODE VOOR ECB-MEDEWERKERS EN -MANAGERS DIE BETROKKEN ZIJN BIJ HET BANKENTOEZICHT

Volgens de GTM-Verordening dient de Raad van Bestuur van de ECB een “Gedragscode voor ECB-medewerkers en -managers die bij betrokken zijn bij het banktoezicht” op te stellen en te publiceren. Als onderdeel van een algehele herziening van het ethisch kader dat voor alle ECB-medewerkers geldt, is daartoe een concept-gedragscode opgesteld. Bij het opstellen van de nieuwe code is rekening gehouden met de in de GTM-Verordening en het Interinstitutioneel Akkoord gestelde eisen. Half juni is een ontwerp ingediend bij de Raad van Toezicht en vertegenwoordigers van het personeel, die tot respectievelijk eind juli en eind september de tijd hebben zich erover te beraden. Het ontwerp wordt in de loop van oktober ingediend bij de Directie en de Raad van Bestuur van de ECB. Zoals afgesproken in het Interinstitutioneel Akkoord zal de ECB het Europees Parlement informeren over de hoofdpunten van de voorgestelde gedragscode voordat deze wordt goedgekeurd. De herziening van de gedragscode wordt naar verwachting afgerond voordat de ECB in november 2014 haar toezichhoudende taken volledig op zich neemt.

4.5 DE GEDRAGSCODE VOOR DE LEDEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Het Reglement van Orde van de ECB schrijft voor dat de Raad van Toezicht een op de website van de ECB te publiceren gedragscode voor zijn leden opstelt en bijhoudt. Aan die code wordt momenteel gewerkt. Hij zal voldoen aan de eis die in de GTM-Verordening wordt gesteld dat er alomvattende en formele procedures en evenredige perioden moeten worden vastgesteld en gehandhaafd voor het vooraf onderzoeken en voorkomen van eventuele belangenconflicten bij leden van de Raad van Toezicht als gevolg van latere functies die binnen twee jaar worden aanvaard.

⁹ Bijvoorbeeld de Verordening Kapitaalvereisten, Verordening (EG) nr. 2533/98 van de Raad van 23 november 1998 met betrekking tot het verzamelen van statistische gegevens door de Europese Centrale Bank, alsmede rechtshandelingen inzake het bankgeheim en bescherming van gegevens.

5 HET JURIDISCH KADER

5.1 OPENBARE RAADPLEGING OVER DE ONTWERP-VERORDENING VAN DE ECB BETREFFENDE EEN VERGOEDING VOOR TOEZICHT

Uit hoofde van artikel 30, lid 2, van de GTM-Verordening dienen voor het berekenen van de vergoeding die aan een kredietinstelling of bijkantoor in rekening wordt gebracht, van tevoren door de ECB vastgestelde en gepubliceerde regelingen te worden gehanteerd. Alvorens die regelingen vast te stellen, dient de ECB openbare raadplegingen te houden, de mogelijk met de regelingen gemoeide kosten en baten te analyseren en de resultaten van beide exercities bekend te maken.

Verder dient de ECB uit hoofde van artikel 4, lid 3, van de GTM-Verordening openbare raadplegingen te houden over ECB-verordeningen die worden vastgesteld ten behoeve van de uitvoering van de taken die haar conform de GTM-Verordening zijn opgelegd.

Overeenkomstig de relevante bepalingen van het Interinstitutioneel Akkoord is de opzet voor de openbare raadpleging over de ontwerp-Verordening van de ECB betreffende een vergoeding voor toezicht naar de Commissie Economische en Monetaire Zaken (ECON) van het Europees Parlement gestuurd, waarna de raadpleging op 27 mei 2014 van start is gegaan. Commentaar diende uiterlijk 11 juli binnen te zijn. De ECB heeft op 24 juni nog een openbare hoorzitting gehouden om betrokken partijen de gelegenheid te geven vragen te stellen over de Ontwerp-Verordening.

Bij het sluiten van de termijn voor de openbare raadpleging had de ECB commentaar ontvangen van 31 respondenten, waaronder Europese en nationale markt- en bankenverenigingen, financiële en kredietinstellingen en juristen. De ECB zal de commentaren en de gevolgen daarvan voor de Ontwerp-Verordening bestuderen, inclusief eventuele kosten en baten. De commentaren worden samen met een feedbackverklaring op de website van de ECB geplaatst. De ECB-Verordening betreffende een vergoeding voor toezicht wordt vastgesteld en treedt in werking voordat de ECB op 4 november 2014 haar toezichthoudende taken op zich neemt.

5.2 VERVOLG ECB-BESLUIT INZAKE NAUWE SAMENWERKING

Volgens de GTM-Verordening kunnen lidstaten die niet de euro als munt voeren aan het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme deelnemen door een nauwe samenwerking aan te gaan. De belangrijkste voorwaarden voor het aangaan van een nauwe samenwerking tussen de ECB en de bevoegde autoriteit van een verzoekende lidstaat zijn vastgelegd in artikel 7 van de GTM-Verordening, de procedurele aspecten echter, zoals het tijdstip en de inhoud van een

verzoek tot nauwe samenwerking, de beoordeling ervan door de ECB en de uiteindelijke vaststelling van het ECB-Besluit, zijn neergelegd in ECB-Besluit/2014/5¹⁰.

Hoewel ECB-Besluit/2014/5 op 27 februari 2014 van kracht is geworden zijn tot nu toe nog geen verzoeken tot nauwe samenwerking ingediend die de voorgeschreven procedure volgen. Wel heeft de ECB vanuit enkele lidstaten informele tekenen van belangstelling ontvangen. Met deze landen houdt zij momenteel bilateraal overleg om de mogelijkheid van nauwe samenwerking te verkennen.

5.3 AANBEVELING VAN DE ECB TOT WIJZIGING VAN VERORDENING (EG) VAN DE RAAD NR. 2532/98

De Aanbeveling van de ECB voor een Verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2532/98 met betrekking tot de bevoegdheid van de Europese Centrale Bank om sancties op te leggen, die op 16 april 2014 is vastgesteld, is op 14 mei 2014 in het Publicatieblad van de EU verschenen¹¹. Het doel van de wijzigingen is een samenhangend kader te scheppen voor de door de ECB in verband met de uitoefening van haar toezichthoudende taken op te leggen administratieve boetes.

6 HET TOEZICHTSMODEL

6.1 DE VOLTOOIING VAN DE TOEZICHTSHANDLEIDING

De Toezichtshandleiding is een intern document voor SSM-medewerkers waarin de processen en de methodologie voor het toezicht op kredietinstellingen alsmede de procedures voor de samenwerking binnen het SSM en met autoriteiten buiten het SSM worden beschreven. Bij zijn eerste vergadering in januari 2014 heeft de Raad van Toezicht zijn goedkeuring gehecht aan een voorlopige versie van de handleiding. Sindsdien is de Toezichtshandleiding verder uitgewerkt en zij wordt nu hoofdstuksgewijs ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht voorgelegd.

De belangrijkste wijzigingen in de Toezichtshandleiding hebben betrekking op:

- de samenstelling en personele bezetting van de JST's;
- de toezichtsprocessen;
- de taken en verantwoordelijkheden binnen de ECB;
- de methodologie voor onderzoeken ter plaatse;

¹⁰ Besluit/2014/5 van de ECB van 31 januari 2014 betreffende de nauwe samenwerking met de nationale bevoegde autoriteiten van deelnemende lidstaten die niet de euro als munt hebben (PB L 198 van 5.7.2014, blz. 7).

¹¹ PB C 144 van 14.5.2014, blz. 2.

- de methodologie en procedure voor de SREP (*Supervisory Review and Evaluation Process*, de procedure van prudentiële toetsing en evaluatie).

De voor het SSM ontwikkelde SREP-methodologie voldoet aan de SREP-richtlijnen van de EBA. Er zijn gegevens verzameld ten behoeve van de ontwikkeling en verdere ijking van risico-indicatoren. Bij het verzamelen van de gegevens is samengewerkt met de NBA's en uitgegaan van een inspanningsverplichting.

De geactualiseerde versie van de Toezichtshandleiding wordt gebruikt bij de planning van de activiteiten voor 2015. De verwachting is dat de Toezichtshandleiding een dynamisch document zal blijken, dat wordt bijgewerkt wanneer nieuwe marktontwikkelingen of toezichtspraktijken daar aanleiding toe geven.

6.2 DE VOORBEREIDING VAN EEN OPENBARE HANDLEIDING VOOR DE TOEZICHTSPRAKTIJK VAN HET SSM

Om ervoor te zorgen dat zowel het publiek als de onder toezicht staande instellingen over voldoende informatie over het toezichtsmodel kunnen beschikken, worden aan het SSM publicatie-eisen gesteld. Zo voorziet het Interinstitutioneel Akkoord erin dat de ECB op haar website een "leidraad over haar toezichtspraktijken" plaatst.

Tegen deze achtergrond wordt bij de ECB de laatste hand gelegd aan een gebruikersvriendelijk document, de "Handleiding voor de toezichtspraktijk van het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme", waarin de algehele werking van het SSM wordt toegelicht. Deze handleiding bevat met name een overzicht van de belangrijkste toezichtsprocessen en -methodologieën voor belangrijke en minder belangrijke kredietinstellingen. Zo wordt beschreven wat de JST's doen en hoe de taakgebieden van het SSM samenwerken bij het opzetten van de toezichtscyclus.

Deze handleiding vormt een aanvulling op de GTM-Verordening en de GTM-Kaderverordening en wordt in alle officiële talen van het eurogebied gepubliceerd. De handleiding is geen document voor het neerleggen van wettelijke vereisten en zij schept dan ook geen wettelijke verplichtingen, voor de kredietinstellingen noch voor het SSM.

Zoals in eerdere uitgaven van dit verslag al werd vermeld, is de ECB van plan de handleiding te publiceren voordat zij op 4 november 2014 haar toezichtstaken volledig op zich neemt. Vroegtijdige publicatie geeft de onder toezicht staande entiteiten inzicht in de belangrijkste processen van het SSM en biedt hun de gelegenheid de eigen interne procedures daar zo nodig aan aan te passen.

7 DE VOORBEREIDINGEN VOOR ANDERE RELEVANTE TAAKGEBIEDEN

7.1 HET KADER VOOR DE RAPPORTAGE VAN TOEZICHTGEGEVENS

Nadat in april 2014 de Toezichtshandleiding voor het SSM, dat het gegevenskader bevat dat ten grondslag ligt aan de uitvoering van het toezicht, door de Raad van Toezicht was goedgekeurd, heeft men zich in de onderhavige verslagperiode vooral gericht op de derde proef met gegevens verzamelen.

Het doel van deze proef, die begin maart van start is gegaan en inmiddels bijna is afgerond, was de voorbereidingen voor het centraal risicobeoordelingssysteem (RAS) verder uit te werken en de methodologieën verder te verbeteren. Gegevens spelen niet alleen een grote rol bij de ontwikkeling van het RAS, maar ook bij die van een modelinfrastructuur voor horizontale risicoanalyses in de toekomst.

De inhoud van de dataverzameling is zorgvuldig afgestemd met de NBA's en om ook aan hun wensen en die van de banken te kunnen voldoen, is de deadline twee weken verlengd (van half naar eind mei 2014).

Een andere belangrijk lopend project is het opzetten van het rapportagekader voor niet-geharmoniseerde typen data – d.w.z. data die in de technische uitvoeringsnormen voor toezichtsrapportage van de EBA (*Implementing Technical Standards on supervisory reporting*) niet worden gedefinieerd (met name data die nodig zijn voor de inschatting van renterisico's) – en het opstellen van de bijbehorende rechtshandelingen inzake de verslaggevingsvereisten.

Er is flinke voortgang geboekt met de invoering van SUBA, het datasysteem voor de verzameling, opslag, kwaliteitsanalyse en -verbetering alsmede de verspreiding van toezichts- en metadata voor het banktoezicht. Er is prioriteit gegeven aan de gebruikersvereisten, zodat de eerste reeks toezichtsgegevens van de belangrijke instellingen vanaf 31 juli 2014 verzameld kon worden. SUBA wordt verder uitgebouwd teneinde de verslaggevingsmogelijkheden te vergroten en de kwaliteit van de verzamelde gegevens te verbeteren. Vanaf 2015 gaat de ECB ook gegevens verzamelen met behulp van de sjablonen voor de technische uitvoeringsnormen voor toezichtsrapportage die de EBA voor de minder belangrijke instellingen hanteert.

Mettertijd zullen ook andere noodzakelijke toezichtsdata in SUBA kunnen worden opgenomen.

Datasets die zijn ontwikkeld voor monetair- en andere beleidsdoelen worden ook bij het toezicht gebruikt. Hierbij valt te denken aan het RIAD (*Register of Institutions and Affiliates Database*), dat wordt gebruikt bij het in kaart brengen van de belangrijke bankengroepen, en aan een grote dataset met fijnmazige kredietgegevens, "Analytical Credit", die momenteel als veelzijdig inzetbaar instrument wordt ontwikkeld.

7.2 INFORMATIETECHNOLOGIE

Het opzetten van het SSM als zodanig en de invoering van het operationele model en de bedrijfsprocessen vereisen zeer veel IT-ontwikkeling en -ondersteuning, met name op de volgende gebieden:

- ***Gemeenschappelijke IT-diensten:***
 - De tijdelijke site voor SSM-medewerkers is in het IT-netwerk van de ECB geïntegreerd.
 - Enkele NBA's die geen centrale bank zijn, hebben geen toegang tot de IT-infrastructuur van het ESCB/Eurostelsel ("CoreNet"). Zij zorgen er momenteel voor dat zij toegang krijgen via de netwerken van hun NCB (AT, LU, LV en MT). Twee NBA's (DE en AT) hebben hun voorkeur uitgesproken voor directe toegang, maar dat is pas mogelijk na de uitrol van de nieuwe versie van de CoreNet-infrastructuur. Deze staat gepland voor het eerste kwartaal van 2015.
 - Er wordt een nieuwe eis gesteld aan de uitwisseling van vertrouwelijke e-mails en documenten tussen belangrijke instellingen en de ECB. Gezien de tijdsdruk lijkt het gebruik van het TLS-protocol (Transport Layer Security) de meest realistische oplossing. Er is een voorstel geformuleerd voor de invoering van dit protocol.
- ***Samenwerking, werkstromen en informatiemanagement*** – Het IT-project voor het beheer van contactgegevens en het behandelen van vragen wordt momenteel geïmplementeerd: de eerste functionaliteiten worden in juli 2014 in gebruik genomen. Vooruitlopend op de toegenomen werklast als gevolg van het SSM worden de gemeenschappelijke IT-diensten en de capaciteit van het documentbeheersysteem geanalyseerd.
- ***ERP (Enterprise Resource Planning)*** – Er wordt gewerkt aan de eisen die in verband met de inning van vergoedingen en de begroting, organisatiestructuur en verslaggeving aan de IT worden gesteld. Deze werkzaamheden worden in de tweede helft van 2014 afgerond.
- ***Verzameling, kwaliteitsbeheer en analyse van gegevens*** – De eerste functionaliteiten voor het SUBA-datasysteem zijn ontwikkeld en in gebruik genomen. Het project is in eerste instantie bedoeld om de ECB in staat te stellen om uit alle deelnemende landen specifieke toezichtsgegevens in het XBRL-formaat te ontvangen, overeenkomstig de technische uitvoeringsnormen van EBA. Nadat de gebruikerseisen aan SUBA in kaart waren gebracht, is de dienst voor het sturen van berichten vanuit de deelnemende NBA's via de ECB naar de EBA ontworpen, uitgevoerd en getest. Deze berichtendienst wordt naar verwachting in het vierde kwartaal van 2014 in gebruik genomen. Verder zijn met behulp van commerciële software de XBRL-processor en het platform voor de

validering en analyse van gegevens ontwikkeld. De eerste release van SUBA is in juli 2014 in gebruik genomen. Verdere iteraties en releases staan gepland vóór het einde van 2014.

- **IMAS (Information Management System)** – Het IMAS moet de basis vormen voor geharmoniseerde processen en consistentie bij het toezicht op kredietinstellingen. Vooral in de beginfase van het gemeenschappelijk toezicht speelt het IMAS een cruciale rol bij de toepassing van de gemeenschappelijke methodologie en normen door alle JST's. De ontwikkeling van de software verloopt volgens het strakke tijdschema en het projectteam richt zich nu op het voorbereiden en testen van de trainingsomgeving voor JST-leden en IMAS-gebruikers binnen de gemeenschappelijke diensten van het SSM. Dat betekent dat de beschikbaarheid van JST-leden vanuit de NBA's een doorslaggevende rol speelt bij het welslagen van de uitrol van IMAS naar het SSM vóór 4 november 2014.

8 DE ALOMVATTENDE BEOORDELING

De alomvattende beoordeling vordert goed en er is op vele terreinen voortgang geboekt. In augustus worden de werkblokken van het AQR globaal op tijd en met inachtneming van het kwaliteitsborgingsproces afgerond. De banken hebben de voorlopige resultaten van de bottom-up stresstests naar de ECB, de NBA's en de EBA gestuurd; ook deze resultaten worden aan een kwaliteitsborgingsprocedure onderworpen, die tot begin september loopt. Aan de methodologie voor de samenvoeging van de AQR en de stresstest wordt momenteel de laatste hand gelegd. Deze wordt in de eerste helft van augustus gepubliceerd. De sjablonen voor de rapportage van de uitkomsten van de alomvattende beoordeling op het niveau van de afzonderlijke banken zijn op 17 juli gepubliceerd. De banken zijn hierover van tevoren geraadpleegd. Wanneer de definitieve uitkomsten van de alomvattende beoordeling bekendgemaakt worden, zal banken met een tekort aan kapitaal worden gevraagd binnen twee weken plannen in te dienen om kapitaal aan te trekken. Deze plannen worden door het SSM beoordeeld; de uitvoering ervan wordt vervolgens nauwlettend gevolgd door de JST's.

8.1 DE WERKBLOKKEN VAN DE ALOMVATTENDE BEOORDELING: DE VOORTGANG TOT NU TOE

Over het algemeen ligt fase twee van de AQR, d.w.z. de feitelijke uitvoering, op schema en zal de geplande afronding begin augustus worden gehaald. Belangrijke punten die in deze fase zijn bereikt, zijn onder andere: de vervaardiging en overdracht van de bankkredietrapen, het indienen van de kredietdossiers door de banken alsmede de afronding van: de validering van de data-integriteit, de beoordeling van processen, beleid en boekhoudkundige behandeling, en de

analyse van het handelsboek. Verder zijn bijna afgerond: de waardering van onderpand, de analyse van de kredietdossiers, de herwaardering van level 3-activa anders dan derivaten en de analyse van het prijsmodel voor level 3-derivaten. Momenteel wordt kwaliteitsborging ondernomen voor specifieke aspecten die uit de analyse van de ingediende gegevens naar voren zijn gekomen. Op 1 augustus hadden de teams die het onderzoek bij de banken uitvoeren, de ingevulde sjablonen voor de algehele, op de AQR gebaseerde kapitaalaanpassingen ingeleverd. In deze aanpassingen zijn de bevindingen van alle werkblokken verwerkt. De aanpassingen doorlopen een kwaliteitsborgingsproces en worden vervolgens gebruikt bij de samenvoeging met de stresstest. De uitkomsten van de AQR kunnen ook op zich aanleiding geven tot een verdere kapitaalbehoefte bij banken.

Bij de stresstest werkt de ECB nauw samen met de EBA. In juli en augustus voeren de ECB en de NBA's een grondige kwaliteitsborging uit op de door de banken aangeleverde bottom-up-resultaten van de stresstest. Eind september, begin oktober worden de AQR en de stresstest samengevoegd. Aan de methodologie daarvoor wordt momenteel de laatste hand gelegd en deze wordt in de vorm van een handboek in de eerste helft van augustus gepubliceerd. De methodologie kent een tweeledige aanpak, in de zin dat de samenvoeging deels door de banken wordt uitgevoerd en deels door een centraal geleid team van deskundigen van de NBA's en de ECB.

Alle uitkomsten van de AQR worden in de stresstest meegenomen. Voor alle portefeuilles die aan de AQR zijn onderworpen, geldt: i) alle uitkomsten van de AQR worden in de ultimo 2013 opgestelde beginbalans en de kapitaalratio verwerkt en ii) de stresstestparameters voor het voorspellen van de totale verliezen worden zodanig aangepast dat eventuele materiële verschillen tussen de eigen cijfers van de bank en de uitkomsten van de AQR erin tot uiting komen. Dit is een belangrijke vernieuwing ten opzichte van eerdere stresstests.

Nu de EU-Raad op 23 juli 2014 officieel zijn goedkeuring heeft gehecht aan de toetreding van Litouwen tot het eurogebied per 1 januari 2015 en om in de pas te blijven met de rest van het eurogebied, ondergaan de Litouwse banken die waarschijnlijk als belangrijk worden aangemerkt een alomvattende beoordeling met hetzelfde projectmanagement, dezelfde methodologie en dezelfde deadline als de huidige eurolanden.

8.2 DE INTERACTIE MET DE BANKEN VOORAFGAAND AAN DE BEKENDMAKING VAN DE DEFINITIEVE UITKOMSTEN

De komende maanden, tot aan de bekendmaking van de uitkomsten van de alomvattende beoordeling in oktober, zal bij het gewone toezichtsproces nog intenser worden samengewerkt tussen toezichthouders en banken ten einde feiten te checken en specifieke bevindingen van de

diverse werkblokken te valideren. De hierbij aan de banken gecommuniceerde bevindingen zijn onvolledig en voorlopig en worden ook duidelijk als zodanig aangeduid, hetgeen onderstreept dat zij niet in de openbaarheid gebracht mogen worden.

In het kader van het “toezichtsdialoog” worden de onvolledige en voorlopige resultaten van de AQR en de stresstest in september en oktober, samen met de banken, geanalyseerd (inclusief elementen die betrekking hebben op de samenvoeging van AQR en stresstest). Deze bijeenkomsten worden onder auspiciën van de ECB gehouden en bieden een forum voor overleg dat essentieel is voor het inzicht, bij zowel de banken als de toezichthouders, in de belangrijkste elementen van en de sturende factoren achter het beoordelingsresultaat. Hierbij wordt niet ingegaan op de volledige, definitieve gevolgen voor de kapitaalratio's van banken. Geen enkele bank krijgt bij deze gelegenheid uitsluitel over haar volledige resultaten.

In de tweede helft van oktober moeten de resultaten van de alomvattende beoordeling worden gefiatteerd door de ECB, alvorens ze worden gepubliceerd.

De banken worden over de volledige en definitieve resultaten geïnformeerd kort voordat die aan de markten bekendgemaakt worden.

8.3 BEKENDMAKING VAN DE UITKOMSTEN VAN DE ALOMVATTENDE BEOORDELING

De ECB heeft op 17 juli 2014 de sjablonen gepubliceerd voor de bekendmaking van de uitkomsten van de alomvattende beoordeling op het niveau van de afzonderlijke banken. Voorafgaand aan de publicatie is een raadpleging gehouden waarop de banken de gelegenheid kregen om commentaar op de sjablonen te leveren, zowel schriftelijk als tijdens een reeks vergaderingen met CFO's/CRO's en vertegenwoordigers van de ECB en de NBA's die bij de ECB in Frankfurt am Main zijn gehouden.

De gepubliceerde sjablonen bestaan uit de volgende onderdelen:

- a **de belangrijkste uitkomsten en een overzicht.** Bevat voor iedere bank een samenvatting van de uitkomsten van de alomvattende beoordeling, inclusief het totale effect ervan op het tier 1-kernkapitaal (CET1) van de bank. Het totale effect wordt uitgesplitst: van elke component (de AQR, het basisscenario en het ongunstige scenario van de stresstest) worden de afzonderlijke aanpassingen aan het tier 1-kapitaal gegeven. Het document bevat verder een overzicht van de belangrijkste kapitaalgerelateerde maatregelen die de bank tussen 1 januari en 30 september 2014 heeft genomen.
- b **de gedetailleerde uitkomsten van de AQR.** Specifiek inzicht in de diverse bevindingen van de AQR die in het totale tier 1-kapitaal tot uiting komen. De gegeven aanpassingen zijn uitgesplitst naar herkomst: de speciale werkblokken voor activa die

op basis van periodetoerekening zijn gewaardeerd en de speciale werkblokken voor de analyse van de reële waarde. In het document wordt verder uiteengezet hoe de voor de AQR gebruikte portefeuille is samengesteld en welke gevolgen de uitkomsten van het AQR hebben voor de belangrijkste activakwaliteitsindicatoren.

- c **de gedetailleerde uitkomsten van de stresstest.** Dit deel van het sjabloon wordt gelijk aan het EBA-sjabloon voor de uitkomsten van de stresstest, waarbij in de uitkomsten van de deelnemende banken aanpassingen op grond van de AQR zijn verwerkt.

Naast de uitkomsten op het niveau van de afzonderlijke banken publiceert de ECB ook een totaaloverzicht waarin een bredere blik op de uitkomsten van de alomvattende beoordeling wordt gegeven voor alle onderzochte banken, alsmede een geaggregeerde analyse van specifieke kwesties en een methodologische toelichting.

8.4 DE VOORBEREIDING, BEOORDELING EN UITVOERING VAN HERSTELMAATREGELEN

De definitieve uitkomsten van de alomvattende beoordeling worden in de tweede helft van oktober 2014 bekendgemaakt en banken met een tekort aan kapitaal wordt dan verzocht om binnen twee weken plannen in te dienen om het tekort aan te zuiveren. Deze plannen worden door het SSM beoordeeld en vanaf 4 november 2014 wordt de uitvoering ervan nauwlettend gevolgd door de JST's. Zoals eerder al bekendgemaakt dienen kapitaaltekorten die in het kader van de AQR of het basisscenario van de stresstest zijn vastgesteld, binnen zes maanden te worden aangevuld en tekorten die uit het ongunstige stresstestscenario naar voren komen, binnen negen maanden.

Het op 9 juli 2014 door de ECOFIN-Raad en de Eurogroep gepubliceerde Referentiekader inzake tekorten en lastenverdeling na de alomvattende beoordeling (*Terms of Reference on shortfalls and burden-sharing following the comprehensive assessment*) is van toepassing. Bij kapitaaltekorten dienen in eerste instantie particuliere bronnen te worden aangesproken.

Dat neemt niet weg, en zo staat het ook in het Referentiekader, dat herkapitalisatie uit openbare middelen in bepaalde omstandigheden nodig kan blijken. Herkapitalisatie uit openbare middelen dient echter de uitzondering en niet de regel te zijn en mag alleen dan worden toegepast wanneer het strikt noodzakelijk is om ernstige verstoring van de economie van een lidstaat te voorkomen en de financiële stabiliteit te handhaven. Vanaf januari 2015 impliceert de inzet van openbare middelen dat een instelling verondersteld wordt (waarschijnlijk) failliet te gaan en leidt deze inzet tot afwikkeling van de instelling, tenzij het gaat om preventieve herkapitalisaties met openbare middelen die voldoen aan alle in de Herstel- en afwikkelingsrichtlijn voor banken neergelegde voorwaarden. Deze preventieve herkapitalisaties leiden niet automatisch tot

afwikkeling en zij worden slechts toegestaan op voorwaarde van definitieve toestemming op grond van de regels voor staatssteun, waarbij tevens een plan voor herstructurering en lastenverdeling moet worden gepresenteerd teneinde een gelijk speelveld te waarborgen.

Banken dienen hun kapitaalplannen in een speciaal, door de ECB ontworpen format in te dienen. De algemene verwachting is dat tekorten die uit de AQR en het basisscenario van de stresstest naar voren komen, hoofdzakelijk gedekt moeten worden met de uitgifte van nieuwe tier 1-kernkapitaalinstrumenten. Het gebruik van aanvullend-tier 1 (AT1)-kapitaalinstrumenten ter dekking van tekorten die uit het ongunstige stresstestscenario naar voren komen, wordt beperkt, afhankelijk van het triggerpunt voor conversie of afwaardering, zoals geschetst in het persbericht van de ECB van 29 april 2014. Er worden geen grenzen gesteld aan het gebruik van bestaande converteerbare instrumenten die binnen de horizon van de stresstest op onvoorwaardelijke, van tevoren vastgestelde wijze worden geconverteerd in tier 1-kernkapitaalinstrumenten, en evenmin aan bestaande instrumenten voor staatssteun die door lidstaten in het kader van financiële steunprogramma's worden gebruikt.

De activa en de effecten daarvan op de resultatenrekening, op risicogewogen activa en op deducties van CET1 komen slechts als buitengewone maatregelen in aanmerking als zij duidelijk aantoonbaar geen deel uitmaken van de gewone bedrijfsvoering. In deze categorie vallen doorgaans de grootschalige verkoop van duidelijk onderscheiden activaportefeuilles (bv. de verkoop van securitisatieportefeuilles) en het afstoten van dochterondernemingen. Er wordt rekening gehouden met de effecten van officiële plannen voor schuldenafbouw of herstructurering (zoals afgesproken met de Europese Commissie).

Vermindering van de risicogewogen activa door veranderingen in het risicomodel voor Pijler 1 en veranderingen in de aanpak van Pijler 1 komen niet in aanmerking als instrument om een kapitaaltekort te dekken, tenzij zij reeds gepland en door de bevoegde autoriteit goedgekeurd waren voordat de resultaten van de alomvattende beoordeling bekend werden.

De banken mogen in hun kapitaalplannen voorstellen opnemen om tekorten die uitsluitend voortvloeien uit de AQR te dekken uit de ingehouden winst over 2014. Wat kapitaaltekorten betreft die voortkomen uit het basis- of het ongunstige scenario voor de stresstest, daarvoor komt als herstelmaatregel alleen het verschil in aanmerking tussen het gerealiseerde resultaat vóór voorzieningen over 2014 en het uit de stresstest naar voren gekomen resultaat vóór voorzieningen over 2014. De reden daarvoor is dat, indien het volledige bedrag in aanmerking zou worden genomen, het resultaat dubbel zou worden geteld, omdat het al deel uitmaakt van de projecties van de bank voor de stresstest.

De JST's beoordelen de bruikbaarheid, uitvoerbaarheid en geloofwaardigheid van alle geplande kapitaalmaatregelen. Als een plan ontoereikend of te weinig geloofwaardig wordt bevonden, beslist de ECB over eventuele toezichtsmaatregelen conform artikel 16 van de GTM-Verordening. Deze maatregelen worden dan uitgevoerd als onderdeel van het besluit dat voortkomt uit de jaarlijkse SREP voor 2014, dat gebaseerd wordt op de uitkomsten van de alomvattende beoordeling, de beoordeling van de kapitaalplannen en de uitkomsten van de jaarlijkse door de NBA's gehouden toetsing en evaluatie.

Nadat dit besluit aan de banken is medegedeeld, hetgeen in december 2014 staat te gebeuren, beginnen de JST's met de monitoring van de uitvoering van de kapitaalplannen op grond van doorlopend overleg met de betrokken bank, waarbij, indien nodig, bestaande colleges van toezichthouders betrokken zullen zijn.

In het kader daarvan zullen de JST's er nauwlettend op toezien dat de uitkomsten van de AQR, conform de toepasselijke kaders voor waardering en resultaatbepaling, in het eerstvolgende financiële verslag van de banken tot uiting komen. Van de banken zal over het algemeen worden verwacht dat zij de uitkomsten van de AQR daarin tot uiting laten komen. De JST's analyseren de conclusies van de banken en hun externe accountants, bepalen of zij zich kunnen vinden in de wijze waarop de uitkomsten van de AQR in de financiële verslaggeving zijn verwerkt en zullen zo nodig het gebruik van beschikbare prudentiële maatregelen overwegen om de verslaggeving aan te vullen.

Het totale pakket aan toezichtsmaatregelen waarmee bij de alomvattende beoordeling geconstateerde zwakke punten kunnen worden aangepakt, bestaat uit kwantitatieve maatregelen, zoals aanvullende kapitaaleisen boven op de minimumvereisten voor Pijler 1, beperking van dividenduitkeringen en specifieke liquiditeitsvereisten, zoals het beperken van scheefgroei tussen de looptijden van activa en passiva. Bovendien biedt Pijler 2 nog een aantal kwalitatieve maatregelen, gericht op management- en rapportagekwesties, de interne controle en het risicomanagement. Het SSM zal, waar nodig, de volledige gereedschapskist voor Pijler 2 hanteren en in zijn benadering van de specifieke situatie en het risicoprofiel van iedere afzonderlijke instelling het gehele scala aan instrumenten inzetten.

9 VERANTWOORDING

In deze paragraaf worden kort de belangrijkste aspecten geschetst van de verantwoording die tijdens de verslagperiode aan de EU-Raad en het Europees Parlement is afgelegd.¹²

¹² Voor een overzicht van het verantwoordingskader, zie paragraaf 8 van [het eerste kwartaalverslag van het SSM](#).

Wat de EU-Raad betreft, de Voorzitter van de Raad van Toezicht heeft op de vergaderingen van de Eurogroep op 7 juli 2014 en van de ECOFIN-Raad op 8 juli 2014 verslag uitgebracht over de voortgang bij het opzetten van het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme en bij de alomvattende beoordeling. Wanneer, vanaf 4 november 2014, de ECB haar toezichthoudende taken eenmaal volledig op zich genomen heeft, wordt verantwoording over het gemeenschappelijk toezichtsmechanisme afgelegd aan de Eurogroep in aanwezigheid van de vertegenwoordigers van lidstaten die niet de euro als munt voeren maar wel deelnemen aan het SSM.

Wat het Europees Parlement betreft, overeenkomstig de toepasselijke paragrafen uit het Interinstitutioneel Akkoord heeft de ECB op 26 mei 2014, voorafgaand aan de openbare raadpleging die op 27 mei zou beginnen, haar ontwerp-Verordening betreffende een vergoeding voor toezicht toegestuurd aan ECON, alsmede de in het kader van het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme reeds door de ECB vastgestelde rechtshandelingen. Verder heeft ECON de vertrouwelijke notulen ontvangen van de tussen eind maart en juni 2014 gehouden vergaderingen van de Raad van Toezicht.

De volgende reguliere hoorzitting van ECON met de Voorzitter van de Raad van Toezicht, een van de belangrijkste wijzen van verantwoording tegenover het Europees Parlement, staat gepland voor 7 oktober 2014.

10 VERVOLGSTAPPEN EN UITDAGINGEN

Voorafgaand aan het vierde en laatste kwartaalverslag, dat begin november 2014 moet verschijnen, wil de ECB met name de volgende punten afronden:

- de interne ECB-regels voor functiescheiding en de uitwisseling van informatie;
- volgend op de openbare raadpleging: de ontwerp-Verordening van de ECB betreffende een vergoeding voor toezicht;
- de herziening van het ethisch kader van de ECB (met inbegrip van de gedragscode voor de ECB-managers en -medewerkers die zijn betrokken bij het banktoezicht).

De belangrijke mijlpalen van het laatste kwartaal van de overgangsfase tot aan 4 november 2014, de datum waarop de ECB haar toezichtstaken volledig op zich neemt, zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Belangrijke mijlpalen

Wat	Wanneer
Bekendmaking van de lijst met belangrijke banken	vóór 4 september 2014
Toezichtsgesprekken met de banken over gedeeltelijke en voorlopige uitkomsten van de AQR en de stresstest	medio september tot begin oktober 2014
Vaststellen ECB-Verordening betreffende een vergoeding voor toezicht	oktober 2014
Publicatie Handleiding voor de toezichtspraktijk van de ECB	vóór eind oktober 2014
Interne ECB-regels voor functiescheiding en informatie-uitwisseling	vóór 4 november 2014
Herziening van het ethisch kader van de ECB (met inbegrip van de gedragscode voor de ECB-managers en -medewerkers die zijn betrokken bij het banktoezicht)	vóór 4 november 2014
<i>Vierde kwartaalverslag aan Europees Parlement, EU-Raad en Europese Commissie</i>	<i>begin november 2014</i>
Aanvang toezicht	4 november 2014